

فارسی ششم: درس ۱۶ آداب مطالعه

فایده‌های شگفت‌انگیز قصه خواندن و شنیدن

Elnaky.com

«حسین واعظ کاشفی» در قرن‌ها پیش،
رازهای مهمی درباره‌ی داستان‌ها به
ما گفته است. او معتقد بود
قصه‌خواندن پنج فایده‌ی جادویی و
بزرگ برای انسان دارد...

۵ راز طلایی قصه‌ها

Elnaky.com

کسب عبرت و
تجربه‌ی بی‌شمار.

خبردار شدن از
احوال گذشتگان
(آشنایی با تاریخ).

دل بریدن از مال دنیا
(با دیدن سرانجام پادشاهان).

پی بردن به قدرت الهی
(با شنیدن عجایب).

تسلی یافتن در سختی‌ها
(آرامش در مشکلات).

قصه‌گویی، روشی آسمانی!

Elnaky.com

«ای محمّد، ما از قصه‌های رسولان و خبرهای
پیامبران بر تو می‌خوانیم؛ آنچه بدان، دل را ثابت
گردانیم و فایده‌های کلی تو را حاصل گردد.»

(قرآن کریم، سوره‌ی هود، آیه‌ی ۱۲۰)

خداوند هم برای آرامش و ثبات دل پیامبر
(ص)، برای ایشان قصه می‌گفت تا تجربه‌ها
و فایده‌های مهمی به دست آورند!

دو راه و روش برای قصه خوانی

Elnaky.com

حکایت گویی
(نثر خوانی)

تعریف داستان به صورت
متن ساده و روان.

نظم خوانی
(شعر خوانی)

خواندن داستان‌های
آهنگین و موزون.

آداب حکایت گوئی (بخش اول)

Elnaky.com

۱. تمرین با استاد: اول قصه را پیش یک استاد یا با خودت تمرین کن تا موقع تعریف کردن، تیق نرنی (فرونماند).

۲. چابک و پرانرژی: در سخن گفتن چابک باش و بی حال و خسته کننده (خام) حرف نزن.

۳. شناخت مخاطب: بین شنوندگان چه نوع داستانی داستانی دوست دارند، همان را بیشتر بگو (رغبت جماعت).

قانون طلایی: شعر مثل نمک است!

Elnaky.com

داستان خوشمزه!

قانون پنجم: سخنان محال و گزاف (دروغ و اغراق آمیز) نگو تا در چشم مردم سبک نشوی!

استفاده از شعر در بین متن مثل نمک در غذاست. اگر کم باشد بی مزه می شود، اگر زیاد باشد شور می شود! پس باید اعتدال را رعایت کرد.

آداب نظم خوانی (بخش اول)

Elnaky.com

قانون اول: با آهنگ خواندن

شعر را باید با لحن و آهنگ مناسب خواند
تا تاثیرگذار باشد.

قانون دوم: نشستن در دل مردم

چنان زیبا و با احساس بخوان که سخن در دل
شنوندگان بنشیند و آن‌ها را مجذوب کند.

آداب نظم خوانی (بخش دوم)

قانون سوم: شرح دادن

اگر بیٹی مشکل بود و کلمات سختی داشت،
آن را برای حاضران توضیح بده.

قانون چهارم: خسته نکردن

آن قدر طولانی نخوان که شنونده خسته
شود (مستمع ملول گردد).

قانون پنجم: یاد خدا

خواندن شعر را با یاد خدا آغاز کن و
در پایان فاتحه و تکبیر بگو.

اللَّهُ

مقایسه‌ی دو روش در یک نگاه

Einaky.com

نظم خوانی (شعر)

- ✓ - خواندن با لحن و آهنگ
- ✓ - توضیح دادن بیت‌های سخت
- ✓ - خلاصه خواندن برای جلوگیری از خستگی
- ✓ - شروع و پایان با یاد خدا

حکایت گویی (نثر)

- ✓ - نیاز به تمرین قبلی برای روان بودن
- ✓ - سخن گفتن چابک و پُرانرژی
- ✓ - استفاده از شعر به اندازه نمک غذا
- ✓ - پرهیز از دروغ و حرف‌های اغراق‌آمیز

هر دو روش نیازمند شناخت مخاطب و احترام به شنونده است.

درک مطلب: چقدر یاد گرفتیم؟ (بخش اول)

سوال ۱: سه مورد از فایده‌های قصه خواندن را بیان کنید؟

← ۱. عبرت گرفتن ۲. آرامش در سختی‌ها ۳. درک قدرت الهی.

Elnaky.com

سوال ۲: با توجه به سوره‌ی هود، چه چیزی موجب ثابت گرداندن دل می‌شود؟

← شنیدن قصه‌های رسولان و خبرهای پیامبران.

درک مطلب: چقدر یاد گرفتیم؟ (بخش دوم)

Elnaky.com

یعنی حرف‌های دروغ، غیرمنطقی و بیش از حد بزرگ‌نمایی شده شده نزنند تا ارزش و اعتبارش پیش مردم از بین نرود.

Elnaky.com

بله! یک متن طولانی بدون شعر ممکن است خسته‌کننده شود، اما استفاده‌ی به‌جا از یک بیت شعر، به داستان طعم و زیبایی می‌بخشد. (به داستان‌های قبلی کتاب فکر کنید!).

سوال ۳: منظور از «سخنان محال و گزاف نگوید که در چشم مردم سبک شود» چیست؟

سوال ۴: آیا با گفته‌ی کاشفی (نظم در قصه مثل نمک در دیگ است) موافقید؟

واژه آموزی: ماشین کلمه سازی!

در زبان فارسی، گاهی با ترکیب کردن یک واژه با «خوان» یا «خوانی کلمات جدید و جذابی می سازیم.

Elnaky.com

[واژه] + [خوان / خوانی]

بیایید ببینیم این
ماشین چطور کار
می کند...

واژه جدید
(شغل یا عمل خواندن)

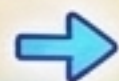

محصولات ماشین کلمه سازی

Elnaky.com

کتاب + خوان/خوانی

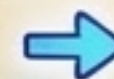
کتاب خوان / کتاب خوانی

لالایی + خوان/خوانی

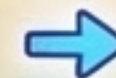
لالایی خوان / لالایی خوانی

نغمه + خوان/خوانی

نغمه خوان / نغمه خوانی

شعر + خوان/خوانی

شعر خوان / شعر خوانی

Elnaky.com

حالا شما یک قصه خوان ماهر هستید!

Elnaky.com

شما تمام رازهای یک قصه‌گوی بی‌نظیر را یاد گرفتید. به یاد داشته باشید که بهترین داستان‌ها، آن‌هایی هستند که با عشق، تعادل و زیبایی تعریف می‌شوند.

امروز چه داستانی برای خانواده یا دوستان تعریف می‌کنی؟

Elnaky.com

منبع درس:

کمال‌الدین حسین واعظ کاشفی،
کتاب فتوت نامه‌ی سلطانی

